

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи економіки»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та
видами діяльності)»
освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення та видами діяльності)»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми
Ірина СУПРУНОВА

Розробник: д.е.н., проф., професор кафедри національної безпеки, публічного
управління та адміністрування Юлія МОРОЗ

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи економіки» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Обов'язкова	
Модулів – 3	256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2	2
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3	3
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 4 год. самостійної роботи – 3,5 год.	Освітній ступінь «бакалавр»	32 год.	8 год.
		Практичні	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 10% аудиторних занять, 90% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Основи економіки» є обов'язковою дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)»

Метою вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системного розуміння основних економічних процесів, принципів функціонування економіки, а також особливостей оборонної економіки, які є важливими для забезпечення національної безпеки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- опанування базових економічних категорій: попит, пропозиція, ринок, ефективність, національний дохід та їх значення для економічної стабільності;
- вивчення ролі економічної науки у розробці стратегій розвитку національної економіки та забезпечення безпеки;
- аналіз економічних систем, відносин власності та їхнього впливу на ефективність суспільного виробництва;
- дослідження функціонування ринків ресурсів, товарів, послуг, праці та грошей;
- розгляд державного регулювання економіки, його методів і впливу на макроекономічну стабільність;
- оцінка макроекономічних показників (ВВП, інфляція, зайнятість) і їхнього значення для сталого розвитку економіки;
- знайомство з особливостями економіки оборони, зокрема оборонного бюджету, ВПК і мобілізаційної економіки;
- аналіз ресурсного забезпечення сектору безпеки та оборони;
- дослідження загроз, пов'язаних із тінізацією економіки;
- розвиток аналітичних навичок для прийняття економічно обґрунтованих рішень в умовах обмежених ресурсів та кризових ситуацій;
- оцінка впливу економічної політики на стратегічні аспекти національної безпеки.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 5

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

СК 6. Здатність описувати й оцінювати безпекові процеси та явища у різних контекстах, синтезувати інформацію з метою встановлення бачення та цілей стратегії у визначальних сферах національної безпеки (політичній, воєнній, економічній, соціальній, інформаційній, тощо), включаючи запобігання та протидію терористичним загрозам.

СК10. Здатність до визначення шляхів, механізмів і способів запобігання та протидії тіньовій економіці як фактору безпекового розвитку національної економіки; здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем детінізації економіки.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання** за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)»:

ПРН 14. Демонструвати уміння виявляти та вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері національної безпеки, використовувати аналітичний інструментарій, критичне мислення для формування принципово нових ідей та адаптації до нових безпекових викликів та ситуацій.

ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.

ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозицій щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички:* письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно:* навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом:* уміння справлятися із завданнями вчасно;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 6

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *аналітичні навички*: уміння працювати з великими масивами даних, проводити їх аналіз та інтерпретувати результати; розвиток логічного мислення для оцінки економічних явищ;
- *розв'язання проблем*: здатність структурувати проблеми та виділяти ключові аспекти для їх ефективного вирішення;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи економіки

ТЕМА 1. ЕКОНОМІЧНА НАУКА: СУТНІСТЬ, ЗАВДАННЯ, ЗНАЧЕННЯ (ЗК 1, ЗК 2, ПРН 24)

1. Предмет економічної науки.
2. Методологія економічної науки.
3. Економічні категорії, закони, закономірності та принципи.
4. Функції економічної науки.
5. Етапи становлення та розвитку економічної науки

ТЕМА 2. СУСПІЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА ВИРОБНИЧІ МОЖЛИВОСТІ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ПРН 24)

1. Потреби та їх класифікація. Закон зростання потреб.
2. Суспільне виробництво: сутність, структура, фактори.
3. Суспільний продукт, його структура та відтворення.
4. Ефективність використання ресурсів.
5. Крива виробничих можливостей.

ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ ТА ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ПРН 24)

1. Економічна система: сутність, цілі та основні структурні елементи.
2. Типізація економічних систем.
3. Особливості сучасних економічних систем.
4. Власність: суть, об'єкти, суб'єкти, типи, форми та види.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 7

ТЕМА 4. РИНОК ТА СУБ'ЄКТИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ПРН 24)

1. Сучасний ринок, його сутність, функції та етапи виникнення.
2. Структура ринку.
3. Сутність інфраструктури ринку та її організаційно – функціональна побудова.
4. Основні суб'єкти ринкової економіки. Кругообіг ресурсів, товарів і доходів в ринковій економіці.
5. Держава як суб'єкт ринкового господарства.
6. Домогосподарство як суб'єкт ринку.
7. Підприємство як суб'єкт ринкового господарства.

Модуль 2

Змістовний модуль 2. Макроекономічний рівень господарювання

ТЕМА 5. ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, СК 6, ПРН 24)

1. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва.
2. Методи розрахунку ВВП (ВНП).
3. Інші показники СНР. Взаємозв'язок між ними.
4. Номінальні та реальні макроекономічні показники

ТЕМА 6. МАКРОЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, СК 6, ПРН 14, ПРН 24)

1. Циклічність як форма розвитку.
2. Зайнятість і безробіття.
3. Інфляція та її наслідки.
4. Платіжний баланс та його складові
5. Економічне зростання.

ТЕМА 7. РИНОК ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ (ЗК 1, ЗК 2, ПРН 24)

1. Сутність та класифікація ринків товарів і послуг.
2. Попит і пропозиція на ринку товарів і послуг.
3. Конкуренція на ринку товарів і послуг.

ТЕМА 8. РИНОК ПРАЦІ (ЗК 1, ЗК 2, ПРН 24)

1. Сутність та структура ринку праці.
2. Фактори, що впливають на ринок праці: економічні, соціальні та демографічні чинники.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 8

3. Види та наслідки безробіття
4. Неокласична та кейнсіанська моделі ринку праці: умови функціонування та механізм урівноваження.

ТЕМА 9. РИНОК ГРОШЕЙ (ЗК 1, ЗК 2, ПРН 24)

1. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
2. Структура грошового ринку та його інструменти.
3. Механізм функціонування грошового ринку: пропозиція, попит та урівноваження
4. Графічна модель грошового ринку.

ТЕМА 10. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ (ЗК 1, ЗК 2, СК 6, ПРН 22, ПРН 24)

1. Форми і методи державного регулювання економіки
2. Антимонопольна політика держави
3. Державне регулювання фінансової сфери
4. Державне регулювання кредитно-грошової та монетарної сфери
5. Державне регулювання зайнятості та соціальна політика
6. Політика економічного протекціонізму

Модуль 3

Змістовний модуль 3. Економіка оборони та безпеки

ТЕМА 11. ВСТУП ДО ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ (ЗК 1, ЗК 2, ПРН 14)

1. Поняття категорії «економіка оборони та безпеки».
2. Роль економіки оборони та безпеки в національній економіці держави.
3. Розвиток економіки оборони та безпеки України.

ТЕМА 12. КОМПОНЕНТИ ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, СК 6, СК 10, ПРН 14, ПРН 22, ПРН 24)

1. Оборонно-промисловий комплекс та його роль в забезпечення оборони і безпеки держави
2. Формування оборонного бюджету держави та фінансування потреб сфери оборони та безпеки
3. Військово-технічне співробітництво як визначальний напрям розвитку економіки оборони і безпеки
4. Особливості мобілізаційної моделі економіки

ТЕМА 13. ГАЛУЗЕВА СТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 9

БЕЗПЕКИ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, СК 6, СК 10, ПРН 14)

1. Загальна характеристика галузевої структури економіки оборони та безпеки
2. Базові галузі економіки оборони та безпеки
3. Спеціалізовані галузі економіки оборони та безпеки

ТЕМА 14. ТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ТА ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, СК 6, СК 10, ПРН 14, ПРН 22, ПРН 24)

1. Тінізація економіки: сутність та вплив на соціально-економічний розвиток держави і євроінтеграцію
2. Історичний аспект тіньової економіки
3. Тінізація окремих секторів економіки держави
4. Детінізація економіки як драйвер економічного зростання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
<u>Модуль 1</u>								
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи економіки								
ТЕМА 1. Економічна наука: сутність, завдання, значення.	8	2	2	4	10	1	-	9
ТЕМА 2. Суспільне виробництво: сутність, структура та виробничі можливості.	8	2	2	4	10	1	-	9
ТЕМА 3. Економічні системи та відносини власності.	8	2	2	4	9	-	1	8
ТЕМА 4. Ринок та суб'єкти ринкової економіки	11	4	3	4	8	-	-	8
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	36	10	10	16	37	2	1	34
<u>Модуль 2</u>								
Змістовний модуль 2. Макроекономічний рівень господарювання								
ТЕМА 5. Основні макроекономічні показники	7	2	2	3	8	1	-	7
ТЕМА 6. Макроекономічна нестабільність	7	2	2	3	8	1	-	7
ТЕМА 7. Ринок товарів і послуг	7	2	2	3	6	-	-	6
ТЕМА 8. Ринок праці	6	2	1	3	6	-	-	6
ТЕМА 9. Ринок грошей	6	2	2	2	6	-	-	6
ТЕМА 10. Державне регулювання економіки	6	2	2	2	7	-	1	6
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	40	12	12	16	41	2	1	38
<u>Модуль 3</u>								
Змістовний модуль 3. Економіка оборони та безпеки								
ТЕМА 11. Вступ до економіки оборони та безпеки	10	2	2	6	12	1	1	10
ТЕМА 12. Компоненти оборони економіки та безпеки	12	3	3	6	11	1	-	10
ТЕМА 13. Галузева структура економіки оборони та безпеки	10	2	2	6	9	1	-	8
ТЕМА 14. Тінізація економіки як загроза національній безпеці та економічному розвитку	11	3	2	6	10	1	1	8
Модульний контроль 3	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 3	44	10	10	24	42	4	2	36
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	8	4	108

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 11

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<u>Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ</u>			
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки			
1	ТЕМА 1. Економічна наука: сутність, завдання, значення.	2	-
2	ТЕМА 2. Суспільне виробництво: сутність, структура та виробничі можливості.	2	-
3	ТЕМА 3. Економічні системи та відносини власності.	2	1
4	ТЕМА 4. Ринок та суб'єкти ринкової економіки	3	-
5	Модульний контроль 1	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		10	1
<u>Модуль 2</u>			
Змістовний модуль 2. Макроекономічний рівень господарювання			
6	ТЕМА 5. Основні макроекономічні показники	2	-
7	ТЕМА 6. Макроекономічна нестабільність	2	-
8	ТЕМА 7. Ринок товарів і послуг	2	-
9	ТЕМА 8. Ринок праці	1	-
10	ТЕМА 9. Ринок грошей	2	-
11	ТЕМА 10. Державне регулювання економіки	2	1
12	Модульний контроль 2	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		12	1
<u>Модуль 3</u>			
Змістовний модуль 3. Економіка оборони та безпеки			
13	ТЕМА 11. Вступ до економіки оборони та безпеки	2	1
14	ТЕМА 12. Компоненти оборони економіки та безпеки	3	-
15	ТЕМА 13. Галузева структура економіки оборони та безпеки	2	-
16	ТЕМА 14. Тінізація економіки як загроза національній безпеці та економічному розвитку	2	1
17	Модульний контроль 3	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 3		10	2
РАЗОМ		32	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 12

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. СУЧАСНИЙ СТАН ПРОЦЕСУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ			
1	Тема 1. ЕКОНОМІЧНА НАУКА: СУТНІСТЬ, ЗАВДАННЯ, ЗНАЧЕННЯ 1. Зміни акцентів у предметі економічної науки від класичної економіки до сучасних концепцій. 2. Методи економічної науки у вирішенні глобальних викликів 3. Роль економічних законів у формуванні державної політики. 4. Етапи розвитку економічної науки: від меркантилізму до цифрової економіки. 5. Функції економічної науки як інструменту прийняття рішень.	4	9
2	Тема 2. СУСПІЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА ВИРОБНИЧІ МОЖЛИВОСТІ 1. Потреби та їх класифікація. Закон зростання потреб. 2. Суспільне виробництво: сутність, структура, фактори. 3. Суспільний продукт, його структура та відтворення: вивчення взаємозв'язків між споживанням, інвестиціями та заощадженнями у процесі відтворення. 4. Ефективність використання ресурсів 5. Крива виробничих можливостей.	4	9
3	ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ ТА ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ 1. Роль економічної системи у забезпеченні національної безпеки через ефективне виробництво, розподіл і споживання ресурсів. 2. Виклики сучасних економічних систем, пов'язаних із глобалізацією, цифровізацією, та їхнього впливу на економічну і оборонну безпеку. 3. Механізми адаптації економічних систем до кризових ситуацій, таких як економічні санкції або порушення ланцюгів постачання. 4. Роль відносин власності у забезпеченні контролю над стратегічними ресурсами (земля, корисні копалини, інфраструктура) для національної безпеки.	4	8
4	ТЕМА 4. РИНОК ТА СУБ'ЄКТИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ 1. Етапи розвитку ринкових відносин та їх вплив на економічну незалежність держави. 2. Роль домогосподарств, підприємств і держави у забезпеченні сталого кругообігу ресурсів для економічної та оборонної безпеки. 4. Механізми державного регулювання ринку для забезпечення стратегічної стійкості. 5. Державна політика в умовах економічних криз, санкцій чи інших загроз.	4	8
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		16	34
Модуль 2			
Змістовний модуль 2. МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ РІВЕНЬ ГОСПОДАРЮВАННЯ			
5	ТЕМА 5. ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ 1. СНР як інструменту моніторингу економічної стабільності країни та її здатності забезпечувати оборонні потреби. 2. Значення ВВП у формуванні бюджету національної безпеки та оборони. 3. Валовий національний дохід (ВНД), чистий національний продукт (ЧНП), та їх роль у визначенні економічного потенціалу країни. 4. Вплив інфляції на реальні показники та їхнє значення для прогнозування витрат на безпеку та оборону.	3	7
6	Тема 6. МАКРОЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ 1. Можливості держави мінімізувати вплив кризових фаз циклу на сектор безпеки та оборони. 2. Типи безробіття (структурне, циклічне, фрикційне) та його вплив на соціальну стабільність і економічну безпеку. 3. Довгострокові фактори економічного зростання та їх роль у забезпеченні економічної та оборонної стійкості. 4. Оцінка зв'язку між темпами зростання ВВП і рівнем фінансування безпеки та	3	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	оборони.		
7	ТЕМА 7. РИНОК ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ 1. Фактори, що впливають на зміну попиту і пропозиції в умовах кризових ситуацій. 2. Вплив державного регулювання на баланс попиту та пропозиції стратегічних товарів, важливих для оборони та безпеки. 3. Типів конкуренції (досконала, монополістична, олігополія, монополія) та їх впливу на доступність товарів і послуг, необхідних для стійкості держави. 4. Роль антимонопольної політики у забезпеченні рівного доступу до стратегічних ресурсів та протидії економічним загрозам.	3	6
8	ТЕМА 8. РИНОК ПРАЦІ 1. Ринок праці як механізм забезпечення економіки країни трудовими ресурсами, важливими для стабільності та розвитку. 2.Складові ринку праці: попит на робочу силу, пропозиція, заробітна плата, зайнятість. 3. Вплив демографічних змін (старіння населення, міграція) на стійкість трудового потенціалу. 4. Аналіз економічних чинників (інвестиції, технології) і соціальних аспектів (освіта, умови праці) як передумов стабільності ринку праці в умовах криз.	3	6
9	ТЕМА 9. РИНОК ГРОШЕЙ 1. Роль грошового ринку у забезпеченні фінансової стабільності країни та мобілізації ресурсів для оборонних потреб. 2. Роль центрального банку у регулюванні грошового ринку для запобігання економічним загрозам. 3. Вплив змін на грошовому ринку (інфляція, дефляція) на оборонні витрати та фінансову безпеку держави.	2	6
10	ТЕМА 10. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ 1. Інструменти державного регулювання (адміністративні, економічні, правові) для забезпечення стабільності економічної системи. 2. Грошово-кредитна політика. 3. Соціальна політика у забезпеченні життєздатності населення як складової національної безпеки. 4. Український контекст економічного протекціонізму	2	6
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		16	38
Модуль 3			
Змістовний модуль 3. Економіка оборони та безпеки			
7	ТЕМА 11. ВСТУП ДО ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ 1. Оборонна економіка як окрема сфера національної економіки, що забезпечує розвиток, фінансування та функціонування оборонного сектору. 2. Ключові складові оборонної економіки: оборонний бюджет, мобілізаційний резерв, оборонно-промисловий комплекс (ОПК). 3. Розвиток оборонної економіки України від радянського періоду до сучасності, включаючи виклики та досягнення. 4. Сучасні виклики оборонній економіці України в умовах війни та глобальної нестабільності.	6	10
8	ТЕМА 12. КОМПОНЕНТИ ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ 1. Структура та основні статті витрат оборонного бюджету. 2. Значення ОПК як основного виробника продукції для потреб оборони. 3. Роль міжнародного співробітництва у забезпеченні оборонних потреб (експорт, імпорт зброї та військових технологій). 4. Принципи функціонування мобілізаційної економіки для швидкого перенаправлення ресурсів у критичних ситуаціях.	6	10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 14

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
9	ТЕМА 13. ГАЛУЗЕВА СТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ ОБОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ 1. Роль паливно-енергетичного комплексу в забезпеченні енергетичної безпеки країни.. 2. Аграрний сектор в забезпеченні продовольчої безпеки в умовах конфліктів чи блокад. 3. Роль наукових досліджень у розробці сучасних оборонних технологій.	6	8
10	ТЕМА 14. ТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ТА ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ 1. Вплив тіньової економіки на стабільність фінансової системи, зниження податкових надходжень та ослаблення обороноздатності країни. 2. Причини виникнення та розвитку тіньової економіки у різні історичні періоди. 3. Заходи боротьби з тінізацією економіки. 4. Роль міжнародного співробітництва у протидії тіньовим потокам та боротьбі з фінансовими злочинами	6	8
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 3		24	36
РАЗОМ		56	108

7. Індивідуальні самостійні завдання

Здобувачам пропонується обрати будь-яку країну світу (окрім України) для проведення детального аналізу її економічного стану.

Завдання передбачає аналіз основних макроекономічних показників країни за останні 5 років. Здобувач має зібрати інформацію про валовий внутрішній продукт, включаючи динаміку, структуру та основні галузі, які забезпечують економічне зростання, ВВП на душу населення, індекс інфляції, де потрібно оцінити рівень, основні причини змін та їхній вплив на економіку, рівень безробіття, включаючи його динаміку, причини змін і структуру зайнятості населення.

Завдання передбачає також дослідження зовнішньоекономічної діяльності, зокрема обсягів експорту та імпорту, їхньої структури, основних торговельних партнерів та платіжного балансу.

Окрему увагу слід приділити рівню тінізації економіки, оцінити її масштаби, основні причини та вплив на економічний розвиток країни.

Крім аналізу показників, студент має оцінити економічну політику обраної країни. Потрібно визначити, які заходи приймає уряд для стабілізації економіки, боротьби з інфляцією, зниження безробіття та стимулювання легального сектору економіки. Також важливо дослідити, як країна регулює зовнішню торгівлю, зокрема через торговельні угоди, мита.

Для більш повного аналізу необхідно порівняти ключові показники обраної країни з іншими країнами того ж регіону або з країнами зі схожим рівнем

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 15

розвитку. На основі проведеного аналізу студент має сформулювати рекомендації для покращення економічного стану обраної країни.

Завдання передбачає підготовку письмового звіту обсягом 10–15 сторінок, оформленого згідно з вимогами академічного тексту, а також презентацію ключових висновків у форматі короткої доповіді (5–7 хвилин) під час практичного заняття.

Критерії оцінювання включають повноту та глибину аналізу макроекономічних показників, використання достовірних статистичних даних із міжнародних джерел (Світовий банк, МВФ, ООН, національні статистичні сайти), логічність та обґрунтованість висновків і рекомендацій, а також якість оформлення роботи та презентації.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 14. Демонструвати уміння виявляти та вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері національної безпеки, використовувати аналітичний інструментарій, критичне мислення для формування принципово нових ідей та адаптації до нових безпекових викликів та ситуацій.	Вербальні методи (лекція, пояснення), наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичні методи (практичних завдань, кейсів), дискусійний метод, метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота), ситуаційний метод, методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей, тез).
ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.	Вербальні методи (лекція, пояснення), наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичні методи (практичних завдань, кейсів), дискусійний метод, метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота), ситуаційний метод, методи самостійної роботи (анотування опрацьованого).
ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозицій щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.	Вербальні методи (лекція, пояснення), наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичні методи (практичних завдань, кейсів), дискусійний метод, метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 16

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 14. Демонструвати уміння виявляти та вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері національної безпеки, використовувати аналітичний інструментарій, критичне мислення для формування принципово нових ідей та адаптації до нових безпекових викликів та ситуацій.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозицій щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 17

матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	20
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15	40
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Презентація інноваційних ідей на тему, що вивчається; 2. Участь у наукових студентських конференціях (написання тези доповідей та презентація доповіді на конференції); 3. Публікація наукових статей; 4. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	до 20	до 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 18

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	5
Участь у дискусії	10	5
Виконання тестових завдань	10	5
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	5
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	20

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = (P_{\text{В100}} \times \text{ВК}_{\text{В}} + P_{\text{УД100}} \times \text{ВК}_{\text{УД}} + P_{\dots} \times \text{ВК}_{\dots}) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{\text{В100}}$, $P_{\text{УД100}}$, $P_{\dots}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$\text{ВК}_{\text{В}}$, $\text{ВК}_{\text{УД}}$, $\text{ВК}_{\dots}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

для здобувачів денної форми навчання:

$$\text{ВК}_{\text{В}} = 15 \div 45 = 0,33;$$

$$\text{ВК}_{\text{УД}} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$\text{ВК}_{\text{ТЗ}} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$\text{ВК}_{\text{Зпз}} = 10 \div 45 = 0,22.$$

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

– для здобувачів денної форми навчання: $K_{\text{НЗ}} = 45 \div 100 = 0,45$.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 19

для здобувачів заочної форми навчання:

$$ВК_B = 5 \div 20 = 0,25;$$

$$ВК_{уд} = 5 \div 20 = 0,25;$$

$$ВК_{ТЗ} = 5 \div 20 = 0,25;$$

$$ВК_{зпз} = 5 \div 20 = 0,25.$$

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

– для здобувачів заочної форми навчання: $K_{НЗ} = 20 \div 100 = 0,2$.

–

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	12	-
Виконання завдань модульного контролю 2	16	-
Виконання завдань модульного контролю 3	12	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 20

понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

- Prometheus. Економіка на кожен день. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ECO101+2020_T3
- Зрозуміло! Освітня онлайн-платформа. Подолати кризу. Економічні виклики сучасності. URL: <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-022+Jan-2022/about>
- Prometheus. Економіка для всіх. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1
- Дія. Освіта. Безпечна міграція. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/safe-migration>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 24 / 21</i>

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 22

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Економічна наука	Economic science
2	Економічні закони	Economic laws
3	Суспільне виробництво	Social production
4	Потреби	Needs
5	Ефективність ресурсів	Resource efficiency
6	Економічна система	Economic system
7	Власність	Property
8	Ринкова економіка	Market economy
9	Домогосподарство	Household
10	Система національних рахунків (СНР)	System of National Accounts (SNA)
11	Валовий внутрішній продукт (ВВП)	Gross Domestic Product (GDP)
12	Валовий національний продукт (ВНП)	Gross National Product (GNP)
13	Циклічність	Cyclicity
14	Безробіття	Unemployment
15	Інфляція	Inflation
16	Платіжний баланс	Balance of payments
17	Економічне зростання	Economic growth
18	Попит	Demand
19	Пропозиція	Supply
20	Конкуренція	Competition
21	Ринок праці	Labor market
22	Грошовий ринок	Money market
23	Державне регулювання	State regulation
24	Антимонопольна політика	Antimonopoly policy
25	Оборонна економіка	Defense economy
26	Оборонний бюджет	Military budget
27	Мобілізаційна економіка	Mobilization economy
28	Тіньова економіка	Shadow economy
29	Корупція	Corruption
30	Економічна злочинність	Economic crime

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 23

12. Рекомендована література

Основна література

1. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. унт. 2020. 232 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/3701>

2. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро та макроекономіки. Укл.: Галушка З.І., Поченчук Г.М., Бойда С.В., Заволічна Т.Р., Сторощук Б.Д., Кузьмук І.Я./ За ред. Галушки З.І., Поченчук Г.М. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т. 2022. 190 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4534>

3. Економічна теорія. Підручник. М. Соколов, М. Горлач, В. Гущенко, М. Кримов, М. Жилєнкова. К.: ЦНЛ. 2019. 532 с. URL: <http://surl.li/vbudmp>

4. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво ЛіраК, 2020. 450 с. URL: <http://surl.li/utqlbm>

5. Основи економічної теорії: навч. посіб / І.В. Кокарев. Дніпро: ДДУВС, 2020. 100 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Rukovodstvo-po-OET-Kokareva-I.V.-kaf.-E-i-IB-1.pdf

6. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27811/1/2021-%D0%B7%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%B3.%20%D1%80%D0%B5%D0%B4.%20%D0%9C%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9C%20%D0%90.pdf>

7. Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка: навчальний посібник [Електронне видання]. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. – 148 с. <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f0d386ea-4c9e-4986-902a-dfe037f2b8db/content>

8. Лісовська Ю.П., Лісовський П.М. Воєнна економіка. К.: Ліра-К. Навчальний посібник, 2023, 122 с.

9. Фінанси бюджетних установ : навчальний посібник / Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль ; за заг. ред. Н. А. Дехтяр. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с

Допоміжна література

1. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8221/1/%d0%a2%d0%b5%d0%b>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/256.00.1/Б- ОК21-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 24

e%d1%80%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d1%96%20%d0%be%d1%81
%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be
%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%be%d1%97%20%d0%bf%d0%be%d0%bb
%d1%96%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b8.pdf

2. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1f07ec168ae326064a2e0805fad4112c.pdf>

3. Лисенко С.М., Ляшок Я.О. Основи економічної теорії. Практикум. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 268с.

4. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.

5. Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Свірко С.В. Бухгалтерський облік в секторі загального державного управління України. Том 1: бухгалтерський облік в бюджетних установах України: підручник /Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Свірко С.В. – Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2017. 1380 с. <https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7643>

6. Панченко В. Г. Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика. Київ: Аграр Медіа Груп, 2018. 618 с.

7. Бюджетний кодекс України: Закон №2456-VI від 08.07.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

8. Воєнна економіка: підручник / за ред. В. І. Мірненка, І. М. Ткача, В. Л. Рихтюка. Київ: НУОУ, 2011. 332 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. <https://www.rnbo.gov.ua>
3. <https://www.kmu.gov.ua>
4. <https://www.mil.gov.ua>
5. <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. <http://learn.ztu.edu.ua/>
7. <http://www.osvita.org.ua/library/>
8. <http://nplu.org>
9. <http://www.nbuuv.gov.ua>
10. <https://www.culonline.com.ua>
11. <https://online-condor.com.ua>
12. <https://libretexts.org>